

Hasičský záchranný sbor
Jihomoravského kraje

Zásady komunikace signály

prap. Jan Bidmon
HZS JmK – KOPIS

Základní pravidla

- provozní kázeň
- pokud není vysloveně povolený jiný jazyk, je dovoleno vysílat jen česky
- používání jasné řeči
- povolené stanice používat jen k účelu uvedenému v povolení, v případě potřeby též k vysílání tísňových zpráv
- vyjadřování musí být slušné, používání vulgárních výrazů je nepřípustné
- při vysílání je nutno používat volacích značek zúčastněných stanic a to vždy na začátku a na konci každého spojení a při déle trvajících spojeních asi po 5 minutách
- obtížná a důležitá slova, jména a volací značky se hláskují v případě potřeby podle hláskovací tabulky pro písmena. Důležité číselné údaje se vyslovují podle hláskovací tabulky pro číslice
- každá stanice může navazovat spojení zásadně jen se stanicemi své sítě. Ve stavu tísně může však stanice navázat spojení s kteroukoli jinou stanicí
- stanice, která potřebuje volat jinou stanicí se musí nejdříve přesvědčit, zda je provozní kmitočet volný,
- Probíhající vysílání má přednost s výjimkou případu tísně, kdy může stanice v tísni vstoupit do vysílání.
- stanice, která zaslechne tísňové volání, musí dbát, aby nerušila tísňové vysílání. Pokud neodpoví stanici v tísni na její volání stanice její vlastní sítě, je povinna odpovědět kterákoli jiná stanice, která volání zaslechla, a podle svých možností poskytnout volající stanici veškerou pomoc

Navazování spojení

- volající stanice vyslovuje jednou volací značku volaného, za níž se vyslovuje slovo "zde" a uvádí se volací značka volající stanice
- volání se uzavírá slovem "příjem"
- např.: PXY 100, zde PYX 102, příjem

- volané stanice odpoví tím, že vyšle její volací značku, potom slovo "zde" a volací značku své radiostanice
- volání ukončí slovem "příjem" a přepne na příjem
- např.: PYX 102, zde PXY 100, příjem

Spojení, konec spojení

■ Spojení

- lze vést zkrácený provoz bez dalšího uvádění volacích značek. Je však nutné po skončení každé jednotlivé relace uvést slovo "**příjem**"
- při delší korespondenci mezi dvěma radiostanicemi musí být minimálně po pěti minutách nepřetržitého provozu znovu uvedeny volací značky obou radiostanic

■ Konec spojení

- provádí volající radiostanice nebo radiostanice řídící, uvedením volací značky volané radiostanice, následujícím slovem "zde", uvedením volací značky své radiostanice a slovem "konec"
- např.: PXX 590, zde, PYY 590, konec

Druhy značek

Volací značky – otevřené, tísňový, oběžníkový

Otevřené – názvy funkcí u zásahu (velitel zásahu , strojník , 1. proud ,.....).

Tísňový – „POMOC POMOC POMOC “ dojde-li k ohrožení lidského života, nebo jinému obecnému ohrožení má tato stanice přednost před každým jiným vysíláním. Každá radiostanice , která zprávu v tísni zachytí, je povinna, pokud je to v jejich silách, poskytnout radiostanici v tísni požadovanou pomoc

Oběžníkový - „ VŠEM VŠEM VŠEM“ Má právo jí použít řídicí radiostanice ve své síti pro předání zprávy, která je určena všem, většinou nebo předem určeným radiostanicím vlastní sítě.

Tísňová volání

- dojde-li k havarijní situaci, ohrožení lidského života nebo jinému obecnému ohrožení a je o tom nutné neprodleně předat zprávu nebo varování i v síti, kde právě probíhá provoz, vysílání radiostanice, která podává takovou zprávu, má přednost před každým jiným vysíláním
- každá radiostanice, která zprávu zachytí, je povinna, pokud je to v jejích silách a technických možnostech, poskytnout radiostanici v tísni požadovanou pomoc
- radiostanice v tísni zahajuje své volání třikrát opakovaným slovem "**POMOC**", za nímž uvede svoji volací značku (např. "Pomoc, pomoc, pomoc, zde PHS 108, příjem"). Jsou-li v rádiové síti používány kódy typické činnosti, vyše radiostanice v tísni před hlasovou komunikací kód tísňového volání (kód č. 9)

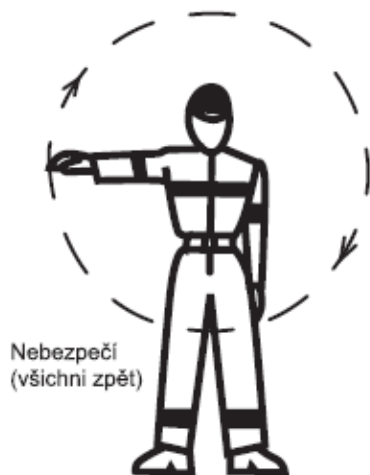

Tísňová volání

- radiostanice odpovídající na volání užije věty "**VOLÁM STANICI V TÍSNI**", připojí slovo "**zde**", svůj volací značku a slovo "**příjem**" (např. "Volám stanici v tísni, zde PAA 110, příjem")
- na tísňový signál jsou povinny radiostanice v dané síti ihned přerušit provoz a zůstat na příjmu po dobu předávání tísňové zprávy
- Na tísňové volání radiostanice, které není určeno konkrétní radiostanici, odpovídá vždy řídicí radiostanice sítě, ve které bylo toto volání uskutečněno. Není-li možné ze strany této řídicí radiostanice reagovat, odpovídají na volání ostatní radiostanice.

Optické signály v PO

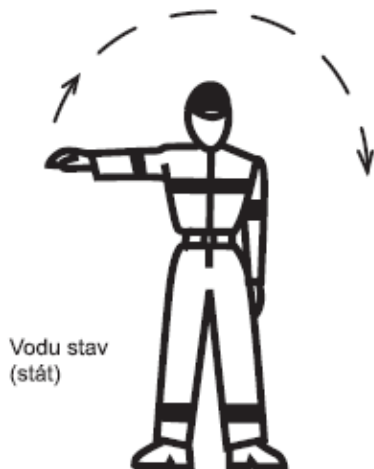
Nebezpečí
(všichni zpět)

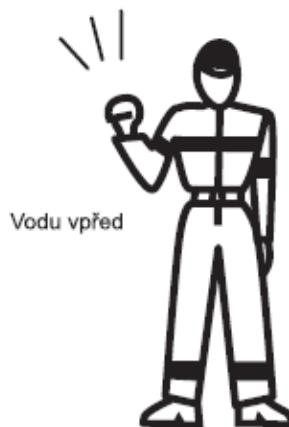
Pozor

Rozumím

Vodu stav
(stát)

Vodu vpřed

Zmenšit tlak
(pomaleji)

Optické signály v PO

Tabulka č. 1	
Signál	Způsob provedení signálu
"POZOR!"	Vzpažit.
"ROZUMÍM!"	Vzpažit a připažit.
"VPŘED! VODU!"	Skrčenou paží několikrát vzpažit vzhůru do výše hlavy. Opakování signálu několikrát za sebou znamená žádost o zvýšení tlaku vody.
"STÁT! Vodu STAV!"	Nataženou paží několikrát půlkruh nad hlavou.
"POMALEJI! Tlak SNÍŽIT!"	Kmitání pravou paží nahoru a dolů do strany.
"Nebezpečí! Všichni ZPĚT!"	Nataženou paží několikrát kruh před čelem.

Signály lanem

- Signál "VODU!" se provede jedním trhnutím lanem, trhnutí se může v rozmezí 10 až 15 vteřin opakovat. V tomto případě znamená signál žádost o zvýšení tlaku.
- Signál "Vodu STAV!" se provede dvojím trhnutím lanem, trhnutí se může v rozmezí 10 až 15 vteřin opakovat.
- Signál "Nebezpečí! Všichni ZPĚT!" se provede několikerým rychle po sobě jdoucím trhnutím lanem.

Signály při činnosti v NZ

- **veliteli zásahu a jistící skupině** – signál pro případ bezprostředního ohrožení. Jedná se vždy o žádost **o pomoc ze strany hasičů v nebezpečné zóně**. Hasič provede rozpažení paží a opakovaně provádí oběma pažemi půlkruh nad hlavou za současného křížení paží (obr. 1). Slovní signál zní třikrát opakovaným slovem „pomoc“. Na tyto signály zasahuje jistící skupina,
- **veliteli zásahu a veliteli hasičů nasazených v nebezpečné zóně** – signál, kterým **hasič upozorňuje na určitý problém, který se vyskytl v průběhu činnosti a musí neprodleně opustit nebezpečnou zónu** (náhlá indispozice, zjištění poškození oděvu, špatná funkce dýchacího přístroje apod.). Hasič vzpaží jednu paži a současně opouští nebezpečnou zónu (obr. 2). Po příchodu do dekontaminačního prostoru musí být hasiči poskytnuta nezbytná pomoc,

Signály při činnosti v NZ

- **hasičům v nebezpečné zóně pro opuštění nebezpečné zóny** – signály určené pro **opuštění nebezpečné zóny v případě uplynutí plánované doby nasazení hasičů v nebezpečné zóně** nebo při zjištění takových skutečností, pro které je nutné hasiče odvolat. Hasič dává signál opakovaným překřížením obou paží v úrovni pasu (obr. 3). Na tyto signály hasiči ukončí činnost v nebezpečné zóně a přesunou se do dekontaminačního prostoru

Signály při činnosti v NZ

- **hasičům v nebezpečné zóně v případě nebezpečí** – hasič nataženou paží provádí opakovaně kruh před čelem. Slovní signál zní „Nebezpečí všichni zpět“ dle Cvičebního řádu jednotek požární ochrany. Na tento signál hasiči v nebezpečné zóně okamžitě ukončí činnost a urychleně se přesunou do dekontaminačního prostoru,
- **pro koordinaci činnosti v nebezpečné zóně** – tyto signály jsou určeny na místě zásahu a vyplývají z činnosti hasičů v nebezpečné zóně. Může se jednat o signál, který znamená splnění či nesplnění zadaného úkolu.

Obrázek 1

Obrázek 2

Obrázek 3

Signály při činnosti v NZ

Žádost o pomoc

Rozpažení paží a opakované provádění oběma pažemi půlkruhu nad hlavou za současného křížení paží

Neprodleně musím opustit nebezpečnou zónu

Vzpažení jedné paže a současné opouštění nebezpečné zóny

Opuštění nebezpečné zóny v případě uplynutí plánované doby nasazení hasičů

Opakované překřížování obou paží v úrovni pasu